
Pochod certifikovaných produktů

Pochod certifikovaných produktů

15.03.2010, Tomáš Zahradníček

Včera

Protesty proti komercializaci vysokého školství v Evropě se přenesly přes hranice a začaly také u nás. V pátek se v Praze představila skupina Vzdělání není zboží! manifestací, první vlaštovkou svého druhu. Je dnes velmi neobvyklé, když se na veřejnosti objeví studenti a jdou po ulicích hlásat, že pro ně vzdělání není zboží, ale odpovědnost, jak to předvedl páteční ironicky míněný "Pochod produktů". Nedá se na to však říct o moc víc, než že to je moc hezký a ušlechtilý závazek a jeden jim bude držet palce, aby ho co nejlépe naplňovali.

Demonstranti, jestli se nepletu, spíš než o vzdělání chtěli hovořit o vysokých školách. To je blízké, ale trochu jiné téma. Školy nemohou poskytovat vzdělání, jenom školení.

Jistě, školení není to zboží, ale služba, služba docela dobře obchodovatelná. Ukončeno je kvalifikačními stupni, které v mnoha oblastech současně slouží jako vstupenka do platové třídy či jako pracovní povolenka. Takový stupeň nebo oprávnění vykonávat jistou činnost nebo profesi už svého druhu zbožím jsou, a to zbožím žádaným, zvláště pokud pootevírají dveře do některého ze světů poměrně málo pracných a nadprůměrných výdělků. Však se s ním také čile podvodně obchoduje.

Žádná škola nemůže zaručit, že její absolventi budou vzdělání. Pouze to, že budou vyškoleni a přezkoušeni. Jestli se vedle školení budou také vzdělávat, je odjakživa jejich soukromé rozhodnutí a škola v této věci sama mnoho nezmůže. Pokud splní školní normy, může úporný student získat diplom třeba z dějin filozofie, aniž by se "vzdělal" v tom náročném a vlastně nikdy zcela naplnitelném smyslu, v jakém pojem vzdělání použili demonstrující studenti.

"Pochod produktů" byl součástí celoevropských protestů proti dosavadním výsledkům Boloňského procesu, tedy dohody evropských zemí o sjednocování vysokoškolských systémů a propojování škol s praxí. Pro jistou část studentů zní slovo "produkt" v této souvislosti tak odpudivě, že do něj shrnuli všechno, co si v této sféře v příštích letech nepřejí. Většinu z toho si nepřejí ani já, hlavně ne kolonizaci vysokých škol zástupci podnikatelů a oslabení akademických samospráv.

Na vysoké školy u nás nyní nastupuje více než polovina populačního ročníku, a to je základní fakt, od něhož se odvíjí ostatní. Pocit sériové výroby je všudypřítomný a mnozí si stýskají, že před takovými sto padesáti lety, kdy na vysokou školu šel jeden žák z tisíce, to panečku na školách bývalo jinačí. Ano, ale co z toho? Změnilo se měřítko a pro celou společnost nesporně k lepšímu.

Promile nejpracovitějších českých studentů dnes dělá doktoráty na nejlepších zahraničních univerzitách, ostatním se dostane školení doma. Poskytuje se velkoryse. Dost běžně dnes potkáte studenty vysokých škol, kteří by před dvaceti lety sotva odmaturovali. V západní Evropě však už dřív vynalezli, že je výhodnější i ty méně talentované, dokonce i ty méně pracovité ve školách pár let zdržet. Ještě se něco přiučí, osvojí si znalosti a postupy, získají jakýkoli diplom a pak se lépe uplatní, což všechny statistiky potvrzují. Přízpůsobuje se tomu výuka, debatuje se o tom, kdo a jak zaplatí skokové prodloužení školní docházky tak velké části obyvatelstva.

Samozřejmě nový systém neposkytuje vzdělávání s velkým V, ale v bakalářských i magisterských cyklech elementární masové rychloškolení. Chcete-li mluvit ekonomičtinou, jsou studenti, kteří dnes s diplomem opouštějí školy, certifikované produkty nového systému. Školení je obchodovatelná služba, diplomy a tituly jsou zboží! Ano, ostatně byly a budou. Zrovna v tomto žádný problém není. Talentované a motivované menšiny ať kvůli tomu nekrní, ale přibírají si úkoly úměrné svým schopnostem a nepletou si kvalifikaci a vzdělávání, zkrátka nedožadují se mléka od kozla.